

Václav Jakeš

PITVA

a jiné povídky

PITVA

a jiné povídky

NAKLADATELSTVÍ
EPOCHA

Václav Jakeš

PITVA

a jiné povídky

NAKLADATELSTVÍ
EPOCHA

Copyright © Václav Jakeš, 2017
Illustrations © Rosvita Mikulová, 2017
Cover Art & Layout © Josef Kroupa, 2017
Czech Edition © Nakladatelství Epoque, 2017

ISBN 978-80-7557-457-2 (pdf)

Obsah

Vážení čtenáři,
PITVA
ZPRÁVA
KOUZELNÍK
ÚNOS
STÍHAČI
DUŠE
SEANCE
SYMFONIE
JANTAR
DÉJÀ VU
DALEKOHLED
HRAČKA
TÁDŽ MAHAL
VČELY
BUŇKA
PADLÍ ANDĚLÉ
PRAVDA
RODINA
EMOCE
VÝMĚNA
VODA

RESTART
ANKETA
ROZPOČET
NEJISTOTA
ZROD
SYN OTCE
VETERÁN
ČLOVĚK, NIKOLI BŮH
VINA
ARCHA
KANDIDÁTKA
NEJLEPŠÍ YOUTUBER
KRÁL
AUTISTA
Doslov

Děkují

– mé ženě, která je nejlepší ženská na světě.

(Když čte mé povídky, má dojem,
že to musel napsat někdo jiný.)

– Věře Verbáčkové –

jediné bytosti schopné rozluštit
a přepsat mé texty.

Díky

Vášek

Vážení čtenáři,

všichni si klademe otázku, proč jsme na tomto světě vezdejším. Zmítají námi pochybnosti, naše zkušenost naprosto nekoresponduje s navrhovanými řešeními, proč je tento svět takový, jaký je. Můžeme si vybrat ze tří přístupů.

Jeden z nich je, že z ničeho, jež je plné fluktuací, bez prostoru a času, se protuneluje cosi, co je hnáno repulzivní silou, a toto počáteční, absolutně horké, absolutně hmotné, s ekvivalentní energií, stvoří náš svět Velkým třeskem se všemi jeho důsledky, které jsme s to pozorovat i vědecky doložit.

Jinou variantou vzniku tohoto světa, respektive všehomíra, je Bůh, hybatel, který se zde zjevil jako samopříčina, to abychom nezavdali příčinu k otázkám, kdo stvořil Boha, který stvořil Boha. A tento hybatel, Bůh, chtěli, už zařídil vše potřebné.

Nejméně pochopitelnou variantu tvoří projekce dokonalosti, světa idejí, absolutní pravdy, snahy, která předchází jejímu uplatnění v realitě. Dobro je tak silné, až se musí projevit jsoucnem.

Největší světové mozky se zabývají všemi těmito variantami a vehementně si vjíždějí do vlasů s argumenty, proč druhá strana rozhodně pravdu mít nemůže. A tak dochází k paradoxům, kdy církve svatá už dávno počítá s Velkým třeskem jako s genezí tohoto vesmíru, nemá větší potíže s přijetím evoluce. Vědci často koketují s transcendencí a filozofové se nebrání sokratovskému vidění světa, jemuž předcházejí dokonalé ideje.

Jak se potom v tom má vyznat našinec, konfrontovaný s každodenností, nemající čas na hluboké úvahy a sentence? Pro lidi, kteří splétají konec s koncem, jsou tyto myšlenky úplně nepochopitelné a scestné.

Povídky, které budete číst, jsou malým souhrnem všech úvah, proč něco je, spíše než že nic není. A když už to je, proč se to chová tak nepochopitelně. Řečeno s Járrou Cimrmanem, jsem autorem, který je takovým ateistou, až se bojím, že mě Pánbůh za to potrestá.

PITVA

Skromný vzhled obou aktérů pitvy byl pro policistu zářející. Špatné, ledabylé oblečení, strniště vousů u jednoho a neupravený dlouhý plnovous druhého. Neustálé ohledy, aby jeden druhému nezadal příčinu myslet si, že já jsem ten důležitější. Ruce založené za zády oproti rukám, které ne a ne najít patřičnou polohu. Krátké, úsečné věty při dialogu. No to mě tedy podržte, pomyslel si. S tímhle ansámblem se mám něčeho dopátrat.

„Poručík Marek,“ natáhl konečně pravici k oběma přítomným. Téměř se o ni poprali. „Já jsem Vladyka, neurobiolog,“ stiskl ruku ten rychlejší. Čert, napadlo policistu. Kudrnaté nezastřižené černé vlasy. Obličej lemovaný plnovousem prošedivělým na bradě a skráních. Obočí, za něž by se nemusel stydět výr, zdůrazňovaly jinak měkké zelenohnědé oči. „Je mi velkou ctí, pane, pane policisto. Promiňte, přeslechl jsem vaši hodnost,“ přiskočil druhý. „Poručík Marek,“ zopakoval policista, jako by od tohoto individua ani nečekal, že si bude něco pamatovat. „A vaše jméno, prosím?“ dodal. „Jan Zdislav. Zdislav je příjmení. To jen pro pořádek. Lidé to neustále pletou a pro mne je to velmi důležité,“ pokračoval

úplně prošedivělý muž se žlutobílým strništěm vousů, protáhlým obličejem s malým nosem, korunovaným modrýma očima, andělského vzezření. „Pro upřesnění, já jsem psychoanalytik. A vzhledem k faktu, že To je už mrtvé, promiňte, nevím, jak stvoření nazvat, je má přítomnost jaksi ztrátou času. Tedy vašeho, samozřejmě.“

Policistovi došlo až teď, že se vlastně celou dobu hovoří o záhadném stvoření, s jehož popisem si zatím nikdo nedělal větší starosti. To místní felčar, doktor Drábek, začal tvrdit, že ve zvířeti podobném hlavonožci vidí humanoidní rysy. Hlavonožec se však nenašel u vody, nýbrž v lese, a nebýt odstraňování následků polomu, ležel by tam dodnes. V blízkosti žádné stopy a zvýšená radiace po přistání nebo havárii vesmírné lodi. Nic, jen dvoumetrová krakalice s obrovskýma očima a ústy. Končetiny, spíše chapadla, vyrůstaly přímo z hlavy úctyhodných rozměrů. Dřevaři stáhli, dle jejich slov, tu chcíplotinu bůhvíproč do ordinace MUDr. Drábka, a ten všemu nasadil korunu, že se zřejmě jedná o mimozemšťana.

Úřední šiml zaržál a do vsi se začala stahovat procesí úředníků, aby za sebou zanechali pytle bílých myší s neřešenými problémy. Jejich přítomností problémy spíš exponenciálně rostly. Hygienici si podávali kliku s ekology. Ti povolali přírodovědce. Následovali biologové. A přijížděli environmentalisté, armáda, rozvědka, až se vyčerpal celkový počet odborných zaměstnanců ministerstev, vědeckých ústavů, akademiků z univerzit a špiónů. Poté se začaly trousit sekty a padala

těžká proroctví o závěrečné této planety. Do bubínek třískalo několik zástupců New Age s tím, že To oživí. Biskupská konference se striktně distancovala od závěrů jednoho potměšilce, že se rozhodně jedná o tvora, kterého Pánbůh stvořil před potopou, aniž by dotyčnému samoukovi vadilo, že maso je takříkajíc ještě čerstvé. Připravovaný transport tvora se neustále z těch či oněch příčin odkládal, až se do celého příběhu vložil MUDr. Drábek, že mrtvola je řádně cítit, byť je uložena v ordinačním mrazáku.

Poručík Marek, zastupující okresní kriminálku, dostal za úkol tento gordický uzel rozetnout. „Tak, pánové, co třeba konečně provést pitvu, po tom nekonečném dokumentování, které dosud k ničemu nevedlo?“ prohlásil při svodce událostí za poslední období. Ostatní detektivové pokrčili rameny. Měli svých starostí dost. A náčelník, vědom si své funkce, ihned souhlasil, ať už je ta štrapáce pryč. Marek netušil, že tak banální věc jako ohledání a pitvu nemůže provést soudní lékař, neboť se tu nejedná o člověka. Univerzitní akademici měli dostatek odebraných vzorků tkání a takové stohy dokumentace, že se o ně už úspěšně přeli jednou provždy. Do čela týmu postavili nejlepší vědce a hned také požádali o granty na řešení tak stěžejního úkolu. Proto až po hlubokých a neskonalých prosbách svolila Akademie věd poslat do terénu, co zbylo, ať to tam nějak ukončí.

Čert Vladyka, neurobiolog, a strojově přesný anděl Zdislav, psychoanalytik, tady stáli před policistou,

který spřádal plán, jak celou akci provést v ordinaci MUDr. Drábka. Ostatně, kdo to celé spáchal? No přece doktor svým tvrzením o humanoidních rysech tvora, čímž odstartoval tuhle ufománii. „Chtěl bych zdůraznit, že má přítomnost je opravdu diskutabilní,“ prohlásil psychoanalytik. „To zvíře (hned se polekal svého označení tvora) je mrtvé a já jaksi jsem, ehm, schopen analyzovat pouze psychické projevy navenek, nikoliv z tkání, že. Psychické projevy mrtvého, to, kolego, uznáte, nelze,“ obrátil se na čerta. „Psychoanalytik u pitvy! Kdo to jaktěživ viděl?“ hledal podporu u kolegy.

„Vy mě udivujete, příteli!“ prohlásil neurobiolog. „Doba odděleného vnímání stavby tkání mozku a nervové soustavy, která nebyla s to přiřadit jim psychické funkce, je pryč.“ To byla pro anděla psychoanalytika rána pod pás. Samozřejmě věděl o vzájemném propojení neurobiologie a psychoanalýzy. Zacházejí s těmito tématy jako s hardwarem a softwarem, pomyslel si. Jenže v hardwaru mozku je ukrytý i software. Podivně naskládané neurony nesvědčí o vědomí. V tom vašem objektivním je schován subjekt, oponoval si sám pro sebe. „Pro mě anatomie mozku nemá nic společného s psychologii,“ zaoponoval čertovi. „Mozek se svými neurony je orgánem jako játra, plíce, žaludek. A ty taky nemyslí, není-liž pravda,“ bránil se dál anděl. „Nechtějte mi, prosím, navykládat, že buňky s dendrity přilípnutými axony na další buňky tvoří umělecká díla třeba Leonarda da Vinci.“ „No, kolego, když jsou těchto

neuronů miliardy a jsou správně propojeny neurotransmitery, pak...“

„Dost, pánové!“ utál konverzaci poručík. „Nastupte si do vozu a jedeme udělat tu pitvu.“ Čert s andělem neochotně nastoupili do policejního vozu. Anděl se však nedal: „To je, prosím, skandální – přiřadit nervové tkáni subjektivní vědomí! Fyziologická aktivita buněk má za následek vědomí, no to je přímo ordinérní představa, kolego.“ Anděl se čertil, a naopak čert se tvářil andělsky. „Mozek, pane kolego, je svou stavbou nepodoben čemukoliv jinému na zemi. Teď mám na mysli hmotné reálie.“ Čert mluvil přátelsky, čímž soka ještě více popuzoval. „Na dišputace bude ještě dostatek času, pánové,“ prohlásil poručík, zařadil rychlost a rozjeli se.

Ordinace doktora Drábka byla opravdovou dominantou obce. Dvoupatrová šedě betonová krychle vévodila něčemu, čemu by se s velkou dávkou odvahy dalo říkat náměstí. Vedle ordinace se skrývala malá laboratoř. Chlouba doktora Drábka. Sám si ji vytvořil a ze sponzorských darů vybavil. V patře nad ordinací bydlel. Sám. Po několika pokusech navázat vztah s druhým pohlavím od dalších blamáží prostě odstoupil. Muži jej rovněž nepřitahovali, a tak žil, podle svého názoru, bohatým životem vědce-amatéra. Nebylo na světě tajů, které by jej nepřitahovaly, a že jich je požehnaně, se přesvědčoval den za dnem. Kdyby chudáci sponzoři jeho výzkumu věděli, do čeho investují... Horní patro bylo plné knih, výtisků novin a časopisů, ale též audio a videonahrávek.

Doktor Drábek příchozí nadšeně přivítal. Vědci, akademici z Prahy a s nimi příslušník policie. Jen ne a ne si vzpomenout, kdy mu policie pomohla a kdy jej chránila. Nu což, chybujeme všichni. „Pánové se zajisté seznámili se všemi dosud známými fakty,“ prohlásil Drábek po uvítací ceremonii a jal se ukazovat fotky místa nálezu, tvora samotného i záznamy výpovědí svědků. Vědci však Drábekovo nadšení nesdíleli a ten policista vypadal úplně znuděně. „... plně k dispozici, pánové,“ ukončil MUDr. Drábek svou etudu a rozpačitě se rozhlédl. Je to snad nezajímá? To jsou vědci? Napjaté ticho přeskočilo i na něj. Strnulost přerušil až kriminalista slovy: „Tak snad už začneme?“ Nevěděl, co si pod tím, co řekl, představit. Pitvu nikdy neviděl, natož aby se jí účastnil. A už vůbec si nebyl jistý, zda snese pohled... Vždyť to není člověk, chlácholil se. Všichni mlčky následovali lékaře z ordinace do vedlejší místnosti. Vypadají jako čert a anděl, ocenil Drábek oba vědce.

Dvě seděl na nepohodlném sedadle a prohlížel si průzorem tubusu fádňi obraz hlubiny. Černou modř občas roztrhly girlandy světélkujících ryb plujících nebezpečně blízko dráhy rychlotubusu. „To bylo o fous,“ řekl Dvě spíše pro sebe, než že by očekával odpověď, komentuje tím pohyb ryb. „Ale no tak, mladý muži, vždyť celá trajektorie tubusu je chráněna silovým polem,“ prohlásil protějšek sedící prkenně na chapadlech po vzoru neomylných guru.

Užuž chtěl rozvinout úvodní výtku a esej na téma cestování v kapalinách a jejich uplatnění na planetě pokryté výhradně tekutinou, když se kolem průzoru mihl mohutný stín útočícího kytovce. Záblesk světla a úhybný manévř monstra svědčily o bezchybné funkci zabezpečujících zařízení tubusu. A to, co by bylo předmětem výkladu, v kostce demonstroval uplynulší okamžik. „Dostal do držky, terorista jeden,“ usoudil Dvé, již přesvědčený o bezpečnosti zařízení, jímž cestoval. „Doufám, že dostal za vyučenou,“ prohlásil se satisfakcí v hlase upjatý protějšek. „Nedávno jsem viděl ve vizi spoušť způsobenou třemi kytovci ve školce jiker a plůdků. Přísámrádce, že kdybych byl strunatcem, cítil bych mrazení v páteři,“ prohlásil se zjevným odporem. „Přitom je stále přikrmujeme, respektujeme jejich teritoriální nároky i skutečnost, že nejedí tresky,“ pokračoval, a bylo vidět, že se dostává do varu. Samonasírací typ, napadlo Dvé.

„Abyste pochopil, nejsem xenofob, abych odmítal jejich specifické požadavky, že nás postupně buď sežerou, nebo hlavonožci budou konvertovat ke kytovcům. Nebo to jejich víceženství! No, to by docela šlo,“ přiměl se Dvé k další úvaze, aniž se pokoušel přemýšlet o závěrech protějšku. „Co by jako šlo?“ ohradil se zjevně znervóznělý guru. „No, že bychom měli více koček doma,“ usoudil Dvé. „Mladý hlavonožče, vzchopte se! A co Starý zákon velkého rádce, kniha Vývoj, epištola 236, odst.1, písmeno b: Za družku pojmeš jen jednu hlavonožku?“

Guru by rád pokračoval, ale Dvé mu neomaleně skočil do hovoru: „A nemají náhodou stejného Velkého rádce jako my? Vždyť stejně respektují i Starý zákon.“ „Respektují, respektují, oni si jej interpretují podle svého. Vy jste, mládenče, zřejmě velmi vlažný ve víře,“ poposedl Guru na chapadlech a dlouhým povzdechem dal najevo svou nelibost s novou generací spějící, dle jeho názoru, do Černého průduchu. „Kdy jste byl naposledy v jeskyni u přijímání planktonu?“ dorážel Guru.

„Klídek, otče! Já taky nesouhlasím se zahalováním ploutví kytovkyň,“ snažil se odrazit stále agresivnější protějšek. „Leč, popravdě řečeno, jinak mi jsou kytovci docela ukradení,“ dodal, jak si myslel, na závěr, netuše, že proti sedí přívrženec strany Protežování Starého zákona a kultivace polností (PSZaKP). „To, že nepijí destilovanou vodu, je lepšími rozhodně neudělá. A tresčí játra jsou pochoutka,“ odhodlaně přidal Guru s pocitem, že je na ideovém sjezdu PSZaKP. Pak si podezřele změřil mladého hlavonožce a prohlásil: „Nejste vy náhodou člen strany Dáme vám, co kdo chce (DVCKCH)?“ „To jako, že jsem socan?“ ohradil se Dvé proti nálepkování, které mu ostatně stejně nic neříkalo. „Radši dévéčekáchák, než abych fandil těm parchantům esvékáemákům (SVKM – Strana výtahu k moci),“ utrousil, aby bylo vidět, že nějakou manou představu o politické scéně Západo-mořského království přece jen má. „Teď jste to trefil,“ vystřelil guru ze svého sedadla a zlostně máchal chapadly do všech stran.

„Ještě připomínejte tyhle SVKM! A ten jejich šéf strany, jakže se jmenoval?“ „Sluníčko nedotknutelné,“ pomohl mu Dvé, neboť tento sebestředný a nadutý psychopat se každému snadno zaryl pod kůži. „Rozdělíme spravedlivě všechny zdroje v ploutvové privatizaci,“ pokračoval bojovně guru cituje Sluníčka nedotknutelného. „Kdo získá víc ploutví, ten bude mít větší majetek,“ pokračoval v sloganech protějšek Dvé a při gestikulaci chapadly prskal, nakolik je to ve vodě možné. „Takže paryby, no, myslím tím staré struktury s prsními, břišními, hřbetními, tukovými, řitními a ocasioními ploutvemi, byly rázem za vodou, ale co to plácám, samozřejmě pod vodou. A co teprve žraloci a kosatky s nepřehlédnutelnou hřbetní ploutví! Kdekdo si pořizoval ploutve, takže spousta vodních savců se raději obrátila od končetin k ploutvím, převraceči kabátů, a kytovci mezi ně patří, aby bylo jasno,“ pokračoval již zjevně znachovělý Guru. „Takhle prosím vznikaly velké ryby. Půjčíme vám na ploutve, kolik chcete, nabízely banky, a vodní obyvatelé se hrnuli v hejnech. Tak to vypadalo.“

Golfské investiční ploutevní fondy nabízely za ploutve desetinásobek. Některé ryby se tak zbavily všech možností pohybu. Bez ploutví stojí plutí za kočku. A šéf fondů, ten nakonec zmizel v dalekých teplých vodách, kladl si otázky guru a sám si odpovídal. Dvé přelétla hlavou vzpomínka, že jeden příbuzný hlavonožec se oblepil ploutvemi natolik, že vypadal vskutku in, pak

jej sežrala jedna velká ryba, až po nehodě uvažující, jak je možné mít tolik chapadel spolu se spoustou ploutví.

„Vy jste to nezažil, mladý hlavonožče,“ trochu se guru zklidnil a zasněně pohlédl kamsi do vodní spousty. „Jenže co my, hlavonožci s reaktivním pohonem pro zajištění pohybu? My hydrodynamiku vnímáme jinak než ryby. Ploutve nám nikdy neříkaly pane, neumíme s nimi prostě hospodařit. Ale co, nakonec si poradíme i bez nich. Co říkáte?“ řekl guru už smířeně. „Nám zůstanou hodnoty a Starý zákon.“ Možná tobě, přemýšlel Dvě o svém protějšku. Byl stále bez ploutví a kapesné rodičů padlo při návštěvě víru na vstupné a destilovanou vodu. Nějak se musím před těma holkama hlavonožkama blýsknout! Když ne ploutvemi, tak alespoň sebevědomím, které dodá co? No přece destilovaná voda!

Skřípot rozbrušovačky, kterou se nikdo neobtěžoval sterilizovat, dozněl a doktor Mrázek, svíraje ji ještě v ruce, se jako by provinile otočil na ostatní. Čert neurobiolog zíral na obratnost felčara, s níž obnažil mozek tvora, a na nekompromisnost při práci s náradím, hodícím se spíše do zámečnické dílny než k pitvě. „A je to,“ prohlásil doktor roztřeseně. Čekal, že mu konečně začnou pomáhat. Anděl psychoanalytik však stál vzdorovitě u okna a uraženě zíral ven. Řezničina! Místo toho, aby nejprve prozkoumali mimiku a jemné vějíře vrásek, jasně svědčících o kultivovanosti tvora, pomyslel si, a ještě se mám angažovat. „Tak já vám helfnu, doktore,“ prohlásil

policista. Celá operace mu začínala připomínat zabijačku a první rozpaky, s nimiž sledoval obnažování lebky a odstraňování měkkých částí, byly ty tam.

Vzpomněl si na bezpočet králíků, které otec pravidelně mordoval a jejichž vyvržení a stahování sekundoval. Sám nikdy nezabil ani mouchu, ale jako asistent se uplatnil i nyní. „Vezměte to tady,“ ukázal doktor na místo úchopu pro asistenta a sám pak z druhé strany viklavými pohyby sundával odřezanou část lebky. Žádná krev! Čeho jsem se to vlastně bál? napadlo strážce zákona. „Opatrně, opatrně!“ přiskočil neurobiolog. „Ať nepoškodíte telencephalon!“ „Ehm, tedy, kolego, vy mě fascinujete čím dál více! Jak prosím můžete předpokládat, že tvor má anatomii našeho mozku?“ opáčil psychoanalytik, aby zaprvé oponoval a zadruhé dokázal, že anatomii na fakultě měli taky. „Doktore, chce to větší sílu,“ pobízel policista MUDr. Drábka a dodával odvalu zejména sobě, neboť co vlastně odhalí? Lebka náhle s divným mlasknutím povolila a přiskočivší neurobiolog Vladyka téměř zařval: „Tady to máte, vy vědátoře! Normální mozkové pleny! Zkuste si!“ ponoukal vědce Zdislava. „Normální meningový vak, no a pod ním...“

Doktor Drábek spolu s policistou odložili uvolněnou část lebky na zem. Doktor bez řeči popadl skalpel a dosti nešetrně odstraňoval svrchní tvrdou plenu mozku. „No tak, kolego, prosím vás,“ mírnil jeho divokost neurobiolog. Jeho počínání už ale ostatně sledovali všichni aktéři pitvy. Dura mater povolila, bohužel zároveň